

1995). Dok je jedna idejnopolićka struja tražila kritiēko suoēavanje sa krivicom za Drugi svetski rat (sliēno levoliberalnom bloku u Nemaēkoj), druga je pravdala prošlost po obrascu ųrtve.

Sliēno nemaēkom arijevsom rasizmu, i Japanci veruju da su boųanski predodreēeni i da imaju vodeēu ulogu u Aziji. Ali, u Japanu ima i pojava sliēnih Nolteu, Habermasu, Valzeru i Grasu. Prisutne su i sliēne antizapadne struje. Japanska politiēka, privredna i deo kulturne elite jedinstvenije se od nemaēkih elita protive Zapadu, da bi toboųe zaštitile naciju od pretnji Zapada, a u stvari odbranile svoje interese. Ta struktura ne menja se već 130 godina: Zapad treba oponašati, stiēi i prestiēi (Mishima 1995). Japan se otvorio prema svetu na vrhuncu evropskog kolonijalizma krajem 19. veka. Japanci su se oseēali kao polukolonijalizovani narod. Pođarmljeni i oni koji se tako oseēaju imaju mnogo bolje pamēenje od kolonijalnih osvajaēa, ali isti oseēaj Japanci su zaboravili u odnosu prema ųrtvama vlastitog kolonijalizma. Trauma o "ugroųenosti od Zapada" postepeno je prerastala u agresivnu spoljnu politiku i teųnju za hegemonijom u istoēnoj Aziji. Kulturna elita bila je razapeta izmeēu oseēanja niųe vrednosti prema Zapadu i vere u nadmoē vlastitog stila ųivota ųto je vodilo isticanju izuzetnosti vlastite kulture i tradicije (Mishima 1995). Teųnja za prevazilaųenjem Zapada na temelju vlastite kulturne nadmoēi bila je izvor etnocentrizma japanskih elita. To je bila osnova jaēanja "javnog seēanja" pre Drugog svetskog rata: mit o 2600-godišnjem kontinuitetu carske kuēe, heroizacija politiēara i generala iz Mejdųi doba, paraleligijsko slavljenje palih vojnika, a sve to praēeno iskrivljavanjem istorije. Posle 1945. nastupilo je selektivno seēanje: rat je tumaēen kao nuųna reakcija na privredni pritisak Zapada i kao legitimna borba protiv hegemonije Zapada. Jedino je levica posmatrala narod kao ųrtvu ne tuēe nego vlastite ratoborne vojske i kapitala. Glavno pitanje kod japanskog prevladavanja prošlosti nije krivica za rat nego obnovljena stara trauma "crnih brodova", simbola prodora Evrope i SAD u Japan (Hijiya-Kirschner 1998, 344). U kolektivnoj traumi i svesti o nepovratnom upadu Zapada smešteno je pitanje o ratnoj krivici Japana. Rat se vidi kao odbrana od SAD, a ne kao vlastita agresija. Tragedija Hirošime i Nagasakija bila je alibi da posle rata budu zajedno heroizirane neduųne ųrtve atomske bombe i poginuli u osvajaēkom ratu. Poistoveēivanje sa atomskim ųrtvama praēeno je ignorisanjem ųrtava vlastitog terora. Hirošima je besprimeran zloēin koliko i Aušvic, i to je razlog ųto je Japancima mnogo teųe nego Nemcima da se kritiēki suoēe sa smislom vlastite agresije. U Japanu se Hirošima sluųbeno poredi samo sa Aušvicom, ali ne i sa Nankingom (gde je decembra 1937. japanska vojska u toku nekoliko sedmica masakrirala i ubila oko 300.000 Kineza) (Mishima 1995).

Ima mišljenja da je razlika izmeēu nemaēkog i japanskog prevladavanja prošlosti u tome ųto se Nemci oseēaju odgovornim, dok Japanci oseēaju samo stid (Buruma 1995). Japanski konzervativci i danas govore da je masakr u Nankingu krajem 1937. preuveličano kinesko otkriēe. Za 6 nedelja u Nankingu ubijeno je 300.000 Kineza i silovano 20.000 ųena. Japanci misle da su cifre preterane (Hippin 1997). Japanski masakr u Nankingu pravda se oslobodilaēkim ratom protiv "belih gospodara", odgovorni su toboųe kineski nacionalisti i komunisti koji su se pridruųili obruēu protiv Japana nametnutom od SAD, V. Britanije i Holandije. Japanski patrioti govore o "nankinškoj laųi". Meēutim, ministri koji su to pominjali morali su podneti ostavke, jer su ovakve izjave imale negativne spoljnopolitiēke posledice: azijske zemlje neēe verovati Japanu da moųe suvereno da odluēuje o ratu i miru. Od 1945. Japan se usredsredio na ekonomski oporavak, dok su se, sliēno stanju u Nemaēkoj, SAD